

STORIES

by children

unite for
children

unicef

Content

I want to be a football player By Thet Win Htun	1
Cuckoo! By Daniel Sawr	3
My dream By Jasmine	7
My wish and the Days I have passed through By Orchid*	11
Sufferings By Pan*	14
Letter for Pan In response to Pan's story by Kogyi Aung	19
Love of my parents is my greatest need By Thawda*	21
Children in need of warmth and love By Maung Aung Htet Lin	27
For the Better Lives of Children By Thar Thar	29
I want to be an artist By Ye Naing Win	31
The story of my life By Maw Maw Win	35
To the Future By Soe Moe	39

I want to be a football player

By Thet Win Htun

I often think of my mother and my father. I admire my mother a little more than my father because she gave birth to me and fed me. I always feel gratitude toward my parents. Whenever I think of my mother, I miss her, I cry and I feel sad. I want to share my mother's feeling. I was born on May 1, 1998. When I was five years old, I was sent to Shwegonedine Child Care Centre. When I was six years old, I was sent to Kyaik Waing Youth Training School. Sometimes I cry and I miss my mother.

As a matter of fact, I also love my father very much. But when my father gets obsessed with drinking, I feel very angry at him. I will never get drunk when I grow up.

I admire my mother the most. I have no brother and sister. I envy those who have. If I had a younger brother, I would never leave him alone and always look after him. However, I have a cousin called Yarzar, he suffers from some kind of mental disorder. But he can make people happy. He is not the one to disappoint anyone rather he is very kind to others.

When I grow up I would like to be a football player. I do physical exercise to be able to be a good football player. I love to watch football matches. I try to learn how they play. When I become a football player, I will always remember and take care of my father and mother.

Thet Win Htun is 11 years old, he lives in the Kyaik Waing Youth Training School in Yangon and studies in the seventh grade.

abm v k b r m ; a u m i f w p f , m u j z p c s i f w , f

သက်ဝင်းထွန်း

အားလုံးပဲမင်္ဂလာပါခင်ဗျာ။

အဖေနဲ့အမေကိုတွေ့နိုင်ဖို့ ကျွန်တော်အမြဲတမ်းပဲကြိုးစားနေပါတယ်။

ကျွန်တော့်အဖေနဲ့အမေဆိုရင် အမေ့ကိုအချစ်ဆုံးပါ။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ငယ်ငယ်ကတည်းက မွေးခဲ့ ကျွေးခဲ့တာကြောင့်ပါ။ အဖေနဲ့အမေကိုကျေးဇူးဆပ်နိုင်ဖို့ ကျွန်တော်အမြဲပဲကြိုးစားနေ မှာပါ။ အမေ့ကိုသတိရတိုင်း ဝမ်းနည်းလို့ ငိုပါတယ်။ အမေ့ရင်ထဲကခံစားချက်ကို ကျွန်တော်အ မေနဲ့အတူတူမျှဝေခံစားချင်ပါတယ်။ ကျွန်တော့်ကို ၁၉၉၈ခုနှစ်၊ မေလ ၁ရက်နေ့မှာမွေးပါတယ်။ ကျွန်တော် ငါးနှစ်သားမှာအမေကကျွန်တော့်ကို ရွှေဂုံတိုင်ကလေးပြုစုရေးကို ပို့ခဲ့ပါတယ်။ ခြောက်နှစ်သားမှာတော့ ကျိုက်ပိုင်း လူငယ်သင်တန်းကျောင်းကို ရောက်ရှိခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော်ငိုတိုင်း အမေ့ကိုသတိရမိတယ်။ တကယ်တော့ အဖေ့ကိုအရင်ကအရမ်းချစ်ပါတယ်။ နောက်ပိုင်းကြတော့အဖေက အရက်သောက်တော့ ကျွန်တော်အဖေ့ကိုအရမ်းစိတ်ဆိုးမိတယ်။ ကျွန်တော်လည်း ကြီးလာရင်အဖေ့လိုအရက်သမားမဖြစ်အောင် ကြိုးစားမှာပါ။

ဒီတော့အမေ့ကိုအရမ်းပဲ ချစ်ခင်မြတ်နိုးပါတယ်။ ကျွန်တော့်မှာညီအစ်ကိုရင်းတစ်ယောက်မှမရှိပါ ဘူး။ သူများညီအစ်ကိုတွေကို ကျွန်တော်အားကျမိပါတယ် ကျွန်တော့်မှာသာညီရှိရင်တသက်လုံး ခွဲသွားရက်မှာမဟုတ်ဘူး။ ညီလေးကကျွန်တော့်ကိုဘယ်လောက်ပဲရက်စက်ရက်စက် ကျွန်တော်က အစ်ကိုတစ်ယောက်အနေ နဲ့အမြဲတမ်းစောင့်ရှောက်နေမှာပါ။ ဒါပေမယ့်ကျွန်တော်မှာ ရာဇာဆိုတဲ့ ညီလေးတစ်ယောက်ရှိပါတယ်။ ရာဇာဆိုတာ ကျွန်တော့်ရဲ့ညီတဝမ်းကွဲဖြစ်ပါတယ်။ ညီလေးမှာ စိတ်ဝေဒနာရောဂါရှိပါတယ်။ သူကလူတွေကိုပျော်ရွှင်အောင်လုပ်တတ်တယ်။ လူများကိုဘယ်တော့မှငိုချင်အောင်မလုပ်တတ်ဘူး။ သူတပါးကိုစာနာ တဲ့စိတ်ရှိပါတယ်။

လောကမှာကျွန်တော်အဖြစ်ချင်ဆုံးအရာက ဘောလုံးသမားတစ်ယောက်ပါ။ ဘောလုံးသမား တစ်ယောက်ဖြစ်ဖို့ ကာယလေ့ကျင့်ခန်းကိုကျွန်တော် အမြဲတမ်းလုပ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်က ဘောလုံးပွဲရှိရင် အမြဲတမ်းကြည့်ပါတယ်။ သူတို့ကစားကွက်ကိုလည်း အမြဲတမ်းကြည့်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ဘောလုံးသမား ဖြစ်တဲ့အခါ အဖေနဲ့အမေ့ကိုအမြဲတမ်းသတိရနေမှာပါ။

သက်ဝင်းထွန်းသည် အသက် ၁၁ နှစ်ရှိကာ အလက(၅)မရန်းကုန်း၊ ဓမ္မတန်းတွင် ပညာသင်ကြားလျက်ရှိကာ ကျိုက်ပိုင်းလူငယ်သင်တန်းကျောင်းတွင်နေထိုင်လျက်ရှိပါသည်။

Cuckoo!

By Daniel Sawr

I feel sympathy for you Cuckoo, when I listen the sound of you cries “cuckoo! cuckoo!” I don’t think you have seen your parents because cuckoos lay eggs in other nests. As for me, I may or may not have seen my parents. I do not remember. I wish they hugged me very warmly.

Ever since I can remember, I grew up in an orphanage with many children like me. I also had many friends. Plainphone and Supree were my closest friends among them, I admired them the most. Plainphone was like a sister to me while Supree was my loving younger brother.

One day we were playing hide-and-seek. When it was my turn, I counted from one to three for a long time then asked, ready? I heard them say ready. I was looking for

them all over for a long time but couldn't find anyone. I surrendered in the end as I couldn't find them at all. I cried out them to show up from the hiding place. But I did not hear any reply. Then I looked everywhere, but I still did not find them. Later, Plainphone came running to me crying, "What is going on, sister?" When I asked, we came to know that Supree was just adopted.

I realized when it was too late. I crossed my fingers silently in my mind wishing one day he comes to knock on the pole just as did when he came out hiding in the hide-and-seek games we played. I did not have a sound sleep that night. It brought back my memories of when we lived on the same boat. Sometimes, I heard his voice near me when I slept.

One midnight, there was a sharp cry. Who do you think, cuckoo? Of course, it was sister Plainphone. We two cried together, then she told me not to cry, Supree would not come back even if we cry.

Days passed as usual. One day, the teacher told me that I could go to the school that I wanted to attend. When I told Plainphone about it, she asked me to work hard, "Only if you studied hard, we would be able to stay together one day". Cuckoo, though I was not sure what the teachers said, I thought about Supree, it would be so much better if he were here.

Next day I followed my teacher to her room, there were some people I had never seen before. She said, "They are your father and mother, they will adopt you. You must go along with them." I could not hear any more what the teacher said. What I had in my mind is my sister Plainphone would be left in the orphanage.

When I got into the car with those people I had never seen before, sister Plainphone ran to me crying. She cried for me not to leave her alone; but she also asked me to work hard in my studies. Cuckoo, how can I forget it!

Finally, I went to a home with them. Father and mother are good hearted people. Their eldest son is kind to me. It seems though their daughter does not like me. She always has complaints against me. When I want to cry, I cry under a tree behind the house. Now my dream has come true. I can go to school and live in a big house. But I always remember Plainphone and Supree when I felt sad. There is no one to comfort me when I cry, no one for them either. Cuckoo, I feel very sad. Is there anyone who understands the tragedy of my fellow orphans? May God guide the way.

Oh, Cuckoo has left already. I thought that he did not want to listen to what I said. Please accept my apologies. Did I talk too much? I pray for you. If your parents are still alive, they may hear your voice.

Daniel Swar, 16, is attending Yangon Adventist Seminary and he loves to play guitar

w r f w r w , f

ဒယ်နီယယ်စော

ကိုယ်ချင်းစာပါတယ် ဥသြရယ်။ မင်း “ဥသြ...ဥသြ” လို့အော်သံထဲမှာ ငိုသံသဲ့သဲ့လေးကြားနေရလို့လေ။ မင်းကမင်းမိဘတွေကို မြင်ဖူးမယ် လို့မထင်ဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ဥသြငှက်ဟာ ‘ဥ’ ချိန်တန်ရင် သူတစ်ပါးရဲ့အသိုက်ထဲမှာမှ ‘ဥ’ ရလို့လေ။

ငါကတော့ငါ့မိဘတွေကိုတွေ့ဖူးမယ်လို့ထင်တယ်။ ပြီးတော့သူတို့ ငါ့ကို နွေးနွေးထွေးထွေးဖက်ထားဖူးမယ်လို့ လဲငါမျှော်လင့်မိတယ်။

ငါသိတတ်စအရွယ်ကပေါ့။ မိဘမဲ့ကျောင်းမှာကြီးပြင်းလာခဲ့တယ်။ အဲဒီကျောင်းမှာငါနဲ့ ဘဝတူ တွေအများကြီးရှိတယ်။ သူငယ်ချင်းတွေလဲအများကြီးရှိတယ် အဲဒီအထဲက ‘ပလိန်းဖုံ’ ရယ် ‘ဆူပရေး’ ကိုအရမ်းခင် တယ်။ ပလိန်းဖုံ ဆိုတာ ငါ့အတွက် အားကိုးစရာ အစ်မကြီးတစ်ယောက် ပေါ့။ ဆူပရေးကတော့ ငါ့အချစ်ဆုံး ညီလေးပေါ့။

တနေ့ကြတော့ငါတို့သုံးယောက် တူတူပုန်းတိုင်းကစားကြတယ်။ ငါလိုက်ရမယ့်အလှည့်ပေါ့။ တစ်ကနေသုံး အထိအကြာကြီးရေလိုက်တယ်။ နောက်တော့ ‘တူပြီလား’ လို့အော်လိုက်တယ်။ ‘တူပြီ’ လို့ပြန်အော်သံကြား တယ်။ လိုက်ရှာတယ်။ တော်တော်ကြာကြာလိုက်ရှာတယ်။ တစ်ယောက်မှမတွေ့ဘူး။ ငါလဲလိုက်မရှာနိုင် တော့ဘူးလေ ဒီတော့ ‘ကွယ် ငါအရှုံးပေးပါပြီ ‘ဆူပရေး’ ‘ပလိန်းဖုံ’ ထွက်ခဲ့တော့လို့အော်လိုက်တယ်။ ဘာသံမှပြန်ပြောတာမကြားဘူး။ နေရာတိုင်းမှာလိုက်ရှာတယ်။ ဒါလည်းမတွေ့ပါဘူး။ အတော်ကြာမှ ပလိန်းဖုံကငိုပြီးငါဆီပြေး လာတယ်။ ‘အမ ဘာဖြစ်လို့လဲ’ လို့မေးတော့ ဆူပရေးကိုမွေးစားမယ့်သူတွေခေါ်သွားပြီလို့ ပြောတယ်။

ငါသိလိုက်ရပြီ။ နောက်ကျစွာသိလိုက်ရတာ။ ငါ့ရင်ထဲမှာ တိတ်တခိုးဆုတောင်းမိတယ် ‘ညီလေး တနေ့မှာ တိုင်လာပုတ် (တပုတ်၊ တပုတ်) လာပြီးလုပ်နိုင်ပါစေ’ လို့ပေါ့။ အဲဒီညက ငါအိပ် မပျော်ခဲ့ဘူး။ ဆူပရေးကို သတိရတဲ့စိတ်နဲ့ သူနဲ့တူနေခဲ့ဖူးတာတွေ၊ ငါ့ဘေးနားမှာ အိပ်ရင်း ပြောတဲ့သူ့ရဲ့စကားသံတွေကိုကြားယောင် နေမိတယ်။

ညအတော်လေးနက်သွားချိန်မှာ ရှိက်သံတချက်တချက်ထွက်လာတယ်။ ဥသြ မင်းဘယ်သူလို ကထင်လဲ အမ ပလိန်းဖုံပေါ့။ ငါတို့နှစ်ယောက်အတူတူငိုချမိတယ်။ အမကပြောတယ် မငိုနဲ့တိတ်ပါတဲ့ ငိုနေလည်း ဆူပရေးကတော့ ငါတို့အနားကိုပြန်မလာတော့ ပါဘူးတဲ့။

ဒီလိုနဲ့နေ့ပေါင်းများစွာကိုဖြတ်သန်းခဲ့တယ်။ တနေ့တော့ ဆရာမကြီးက ငါတက်ချင်နေတဲ့ ကျောင်းကြီးကို တက်လို့ရပြီလို့ပြောလာတယ်။ ပလိန်းဖုံကိုပြောပြတော့ ငါ့ကိုကြိုးစားဖို့ ပြောတယ်။ စာကြိုးစားမှ ငါတို့တနေ့အတူတူနေလို့ရမယ်လို့ပြောတယ်။ ဥဩရယ် သူပြောတာ တွေကို ငါသိပ်နားမလည်ပေမယ့် ဆူပရေးသာရှိရင်သိပ်ကောင်းမှာပဲလို့တွေးမိတယ်။

နောက်တနေ့မှာပေါ့ ဆရာမကြီးနောက်ကိုလိုက်သွားတယ်။ ဆရာမကြီးအခန်းထဲမှာ ငါမတွေ့ဘူးတဲ့ လူတွေရောက်နေကြတယ်။ ‘အဲဒါမင်းကိုမွေးစားမယ့် ဖေဖေနဲ့မေမေပဲ မင်းသူတို့နဲ့ လိုက်သွားရမယ်’ လို့ဆိုတယ်။ ဆရာမကြီးဘာတွေဆက်ပြောတယ်ဆိုတာ ငါမကြားတော့ဘူး။ ငါ့ခေါင်းထဲမှာရှိတာ ကျန်ခဲ့မယ့်အမ ပလိန်းဖုံအတွက်ပေါ့။ အဲဒီငါမမြင်ဘူးတဲ့လူကြီးတွေနဲ့ ကားပေါ်ကို လိုက်သွားရမယ်ဆိုတော့ အမကငိုပြီးကားနောက်ကိုပြေးလိုက်လာတယ်။ သူ့ကိုမထားခဲ့ပါနဲ့တဲ့။ ကျောင်းကောင်းကောင်းတက်ဖို့ကို လည်းအော်ပြောနေသေးတာ။ ငါဘယ်လိုမှမမေ့ဘူး ဥဩရယ်။

ဒီလိုနဲ့ငါကဒီအိမ်ကိုရောက်လာတာပေါ့။ အဖေနဲ့အမေတို့ကအရမ်းသဘောကောင်းကြတယ်။ အစ်ကိုအကြီး ဆုံးကလည်း ငါ့ကိုကြင်နာပါတယ်။ အမလတ်ကတော့ငါ့ကိုသိပ်ချစ်ပုံမရဘူး။ ငါ့ကိုအမြဲမကျေနပ်တာတခု တော့ရှိတတ်စမြဲပဲ။ ငါငိုချင်လာပြီဆိုရင် အိမ်နောက်ကဒီအပင်ကြီးမှာလာငိုမြဲပေါ့။ အခုတော့အိမ်အကြီးကြီး မှာငါတက်ချင်တဲ့ကျောင်းကိုလည်းတက်နေပြီ။ ဒါပေမယ့်ငါဝမ်းနည်း အားငယ်နေတဲ့အချိန်တွေမှာ ပလိန်းဖုံနဲ့ဆူပရေးကိုသတိရမိတယ်။ ငါငိုတဲ့အချိန်နှစ်သိမ့်မယ့်လူမရှိသလို သူတို့မှာရောငါ့လိုပဲဖြစ်နေမလား ဥဩရယ် ငါဝမ်းနည်းမိတယ်။ ငါတို့လိုမိဘမဲ့လေးတွေရဲ့ ဝမ်းနည်းရတာတွေကို နားလည်ကြပါ့မလား ဘုရားသခင်ရယ် လမ်းပြပေးပါ။

ဟာ... ဥဩလေးတောင်ပြန်သွားပြီ။ ငါပြောတာတွေကို နားမထောင်ချင်တော့ဘူးထင်တယ်။ တောင်းပန်ပါ တယ်ကွာ ငါပြောတာများသွားလား။ မင်းကိုလည်းငါ့ဆုတောင်းပေးလိုက်မယ် မင်းရဲ့ကူသံလေးတွေကို မင်းမိဘတွေရှိသေးရင်ကြားနိုင်ပါစေကွာ။

ဒယ်နီယယ်စော ၁၆နှစ်သည် Yangon Adventist Seminary တွင်ပညာသင်ကြားလျက်ရှိပြီး သူသည်ဂီတာတီးခြင်းကို ခုံမင်သူလည်းဖြစ်သည်။

My dream

By Jasmine

Sometimes I realize that life is not always happy. There are ups and downs in life. We need to learn to overcome the changes life.

I worry whether the life I dream of will ever come true. I want to be a successful businessperson. If I become rich, I can implement my plan. I will donate one third of my profit to God. In my contribution, I want to help orphanages and those who are taking responsibility for them. I cannot help God directly, I want to help those who are working for God.

Another one third of my profit would be for children. I am scheduled to provide assistance to schools, orphanages and children's hospitals as much as I can. In my spare time, I will go to countrysides where I can look after children while getting to know them. In the life of a child, there are happinesses and sorrows. I will try to encourage them. I will try to please them. I would like to share their feeling in a way that make the children happy.

The most important thing for a child is loving kindness. Because only when there is happiness in the lives of children, there will be smile in the world. Only when children can smile, their lives will shine and bloom.

I would like to spend most of my time helping physical and mental needs of children. I also expect to learn a lot from doing so.

Jasmine, 16, is attending Yangon Adventist Seminary and her dream is to become a successful business woman

uref&pwfu

စံပယ်

ကျွန်မတစ်ပါးတစ်လေးစိတ်ကူးကြည့်မိတယ်။ လူ့ဘဝက အမြဲတမ်းပျော်ရတာ မျိုးတော့မဟုတ်ဘူး။ အနိမ့်အမြင့်လေးတွေ၊ ပန်းခင်းလမ်းတွေ၊ ဆူးခင်းလမ်းတွေကိုဖြတ်ကျော်ရ တတ်ပါတယ်။

ကျွန်မရဲ့စိတ်ကူးယဉ်ဘဝလေးကလည်း တကယ်ရောဖြစ်လာနိုင်ခြေရှိပါ့မလားစိုးရိမ်မိတယ်။ အဲဒီစိတ်ကူးကတော့ ကမ္ဘာကျော် စီးပွားရေးပညာရှင်တစ်ယောက်ပေါ့။ အဲဒီလိုချမ်းသာတဲ့ သူဖြစ်လာရင် ကျွန်မလုပ်ရမယ့်အရာတွေကို အကောင်အထည်ဖော်ဖို့စဉ်းစားထားတယ်။ ကျွန်မခံစားရမယ့်အမြတ်တွေထဲက သုံးပုံတစ်ပုံကို ဘုရားအတွက်လှူမယ်။ လှူတဲ့နေရာမှာ မိဘမဲ့ဂေဟာ၊ ဘုရားသခင်အမှုတော်ဆောင်တဲ့သူတွေကို ငွေအားဖြင့်ကူညီချင်လို့ဖြစ်ပါတယ်။ ကိုယ်ကဘုရားအတွက်မပါဝင်နိုင်တဲ့အတွက် ပါဝင်တဲ့သူတွေကို တစ်ဖက်ကကူညီပေးခြင်းလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

ကျန်တဲ့နှစ်ပုံထဲက တစ်ပုံကတော့ ကလေးသူငယ်လေးတွေအတွက်ဖြစ်ပါတယ်။ ကျောင်းတွေ၊ မိဘမဲ့ဂေဟာတွေ၊ ကလေးဆေးရုံတွေကို တက်အားသဖြင့်ကူညီပေးပါမယ်။ အားလပ်ချိန်တွေမှာ ကျေးလက်ဒေသတွေကိုဆင်းပြီး ကလေးသူငယ်တွေရဲ့ဘဝကိုလေ့လာစောင့်ရှောက်ပေးချင်ပါတယ်။ ကလေးတွေရဲ့ဘဝမှာ ပျော်ရတာတွေ ဝမ်းနည်းရတာတွေရှိပါတယ်။ ဝမ်းနည်းစရာတွေကို အားပေးနှစ်သိမ့်ပြီး မျှဝေခံစားသွား ချင်ပါတယ်။ အဲဒီလိုလုပ်ပေးပြီး ကလေးတွေရဲ့ဘဝကို ပျော်ရွှင်စေချင်ပါတယ်။

ကလေးတွေရဲ့ဘဝမှာ အရေးကြီးဆုံးကနွေးထွေးတဲ့မေတ္တာတရားပါပဲ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် ကလေးတွေရဲ့ဘဝမှာပျော်ရွှင်မှုတွေရှိပါမှ အပြုံးပန်းကလေးတွေဆင်နိုင်ပါမယ်။ အပြုံးပန်းလေး တွေဆင်နိုင်ပါမှသူတို့လေးတွေရဲ့ ဘဝကသာယာနေပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီအပြုံးလေးတွေက ကမ္ဘာကို အလှဆင်မယ့်အပြုံးလေးတွေပဲဖြစ်ပါတယ်။

ကလေးတွေရဲ့ရုပ်ပိုင်းရော စိတ်ပိုင်းပါလိုအပ်ချက်တွေကို ဝိုင်းကူဖြည့်ဆည်းပေးရင်းနဲ့ အချိန် တွေကို ကုန်ဆုံးချင်ပါတယ်။ အဲဒီလိုဖြတ် သန်းကုန်ဆုံးခြင်းက ကျွန်မအတွက် သင်ခန်းစာတွေ သင်ယူစရာတွေကိုရနိုင်မယ်လို့မျှော်လင့်ပါတယ်။

စံပယ် ၁၆ နှစ်သည် Yangon Adventist Seminary တွင်ပညာသင်ကြားလျက်ရှိပြီး သူမ၏ စိတ်ကူးမှာအောင်မြင်ကျော်ကြားသော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်တစ်ဦးဖြစ်ရန်ဖြစ်သည်။

My wish and the Days I have passed through

By Orchid*

A had a happy family life in my childhood when I lived a full life with my mother and father. I have two older sisters. The eldest sister is Cherry and the other is Love. When I turned three, my mother gave birth to my younger sister, Snow. And I am Orchid.

After giving birth to my younger sister Snow, my mother fell sick every now and then. My father started to drink more and more every day. My younger sister and I did not understand much of the situation as we are very young, but both my older sisters were very worried. When I was in the third grade, one day my father came home very drunk. He threw everything he saw. Snow was asleep at that time. We were hiding behind the door. My mother asked my father to stop as she was afraid our neighbours would hear. In reply my father beat my mother. When Cherry said "Don't beat mother, Dad" father also beat her. My mother too said, "Don't beat my daughter" to which he said "So what?". I felt bitter at my father. But a father is a father; and a mother is a mother no matter good or bad.

My father did not work as hard as he did in the past. Business was gradually going down. Eventually, all our properties such as our residence, compound and car had to be sold; we lived in another wooden house. Our family was not happy as before. By this time, I was in the fifth grade. It was a day in February when my father announced that he would go to Dawei for more income, he said he would keep in touch with the family and send money home, he had also said he would come back. But from that day on he disappeared. I now study in the eighth grade. Sometimes I keep looking at the road through which my father left, I see many strangers passing by but my father never comes back. My mother feels tremendously bitter at my father. When we talk about our father, she turns her face away. My friends call me 'Cobra' as they say I grudge quite a lot. I aim to be a good doctor or a famous singer when I grow up. I try my best to make my mother happy. All our sisters have made up our minds to be successful in their life.

I wish no other family anywhere in the world experiences the tragedy that our family suffered.

**Not her real name. Orchid is a 13 year old who studies in the eighth grade and lives with her sister at the Department of Social Welfare's Mali Kha Girls' Training School in Yangon.*

qawmi f(izwofefc)haomaebm; t aLumi f)

သစ်ခွ

ကျွန်မငယ်ငယ်က ဖေဖေမေမေတို့နဲ့အတူ ပြည့်စုံချမ်းသာစွာနေခဲ့ရလို့ ပျော်ရွှင်စရာမိသားစု ဘဝကိုပိုင်ဆိုင်ခဲ့ရပါတယ်။ ကျွန်မရဲ့အထက်မှာအစ်မနှစ်ယောက်ရှိ ပါတယ်။ အမအကြီးဆုံးက ချယ်ရီ (Cherry)၊ အမလတ်က (Love)ပေါ့ ကျွန်မသုံးနှစ်ပြည့်မွေးနေ့ပြီးလို့ ၂လနဲ့ တစ်ရက်အကြာမှာ ကျွန်မညီမလေး စနိုး (Snow) ကိုမွေးဖွားခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်မကတော့ (Rose) ပါ။

ညီမလေးမွေးပြီးနောက်ပိုင်းမှာပဲ မေမေဟာခဏခဏစိတ်ဆင်းရဲခဲ့ရပါတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လည်းဆိုတော့ ဖေဖေဟာတနေ့တခြား အရက်သောက်လာပါတယ်။ ကျွန်မနဲ့ကျွန်မညီမလေးကငယ်သေးလို့ သေချာမသိခဲ့ပေမယ့် ကျွန်မအစ်မနှစ်ယောက်ကတော့ သိနေပါတယ်။ ကျွန်မသုံးတန်းတုန်းကပေါ့နော် တနေ့တော့အဖေကအိမ်ကိုမူးပြီးပြန်လာပါတယ်။ အိမ်မှာတွေ့သမျှအကုန် ပစ်ပေါက်ပါတယ်။ အဲဒါကိုကျွန်မတို့ညီအမသုံးယောက်က တံခါးနောက်မှာပုန်းပြီးကြည့်နေပါတယ်။ စနိုးလေးကတော့ အိပ်နေပါတယ်။ အမေကဘေးအိမ်တွေကိုအားနာလို့ ထင်ပါရဲ့ အဖေ့ကိုတားတာပေါ့။ အဖေကအမေ့ကို ရိုက်လိုက်တယ်။ ဒီတော့ ချယ်ရီက 'ဖေဖေ မေ့မေ့ကိုမလုပ်ပါနဲ့။

သမီးတောင်းပန်ပါတယ်။ မေ့မေ့ကိုမလုပ်ပါနဲ့တော့နော်လို့ပြောပါတယ်။
အဲဒါကိုဖေဖေကချယ်ရီကိုရိုက်ပါတယ်။

မေမေက ‘ရှင် ကျွန်မသမီးကိုမထိနဲ့’လို့ပြောတော့ ဖေဖေက ‘ထိတော့ဘာဖြစ်လဲ’တဲ့။
ကျွန်မ Love ကိုလှမ်းကြည့်လိုက်တာ သူ့မျက်လုံးမှာလည်းမျက်ရည်တွေနဲ့ပေါ့။
အမြဲပျော်နေခဲ့တဲ့ကျွန်မတို့မိသားစုလေး ဒီလိုအဆင်မပြေဖြစ်တာကို မမြင်ဖူးဘူး
ကျွန်မသိပ်စိတ်မကောင်းဖြစ်ခဲ့ရတယ်။ ကျွန်မလေ ဖေဖေကိုအရမ်းနာကြည်းသွားတယ်။
ဒါပေမယ့်လည်း ဘယ်လောက်ပဲကောင်းကောင်း၊ မကောင်းကောင်း အဖေကအဖေ၊
အမေအမေပဲလေ’

ဒီလိုနဲ့ကျွန်မဖေဖေဟာ အရင်ကလိုအလုပ်မကြိုးစားတော့ဘူး။ တဖြည်းဖြည်းနဲ့စီးပွားရေးက
လည်းကျပ်တည်းလာခဲ့ပြီး နောက်ဆုံးတော့ကျွန်မတို့ပိုင်တဲ့ တိုက်အိမ်၊ ကားနဲ့ခြံကို
ရောင်းချခဲ့ရပြီး ပျဉ်ထောင်အိမ်နဲ့နေခဲ့ရတယ်။ မိသားစုလေးကလည်းအရင်လိုမပျော်ကြတော့ဘူး။
ကျွန်မ ငါးတန်းတက်ပြီး ဖေဖေဝါရီ လရဲ့ရက်တစ်ရက်မှာတော့ ဖေဖေဟာထားဝယ်သွားပြီး
ပိုက်ဆံတွေအများကြီးရှာပြီးပြန်လာခဲ့မယ်လို့ပြောလာတယ်။ အဆက်အသွယ်လုပ်ပြီး
ငွေတွေလည်း ပိုမယ်တဲ့။ ဒီလိုနဲ့ထွက်သွားလိုက်တာ တစ်နှစ်လည်းပေါ်မလာ နောက်တစ်
နှစ်လည်းပေါ်မလာတော့ပါဘူး။ အခုဆိုကျွန်မ ၈ တန်းရောက်နေပါပြီ။ ဖေဖေသွားတဲ့လမ်း
မကြီးကိုကြည့်လိုက်ရင် သူစိမ်းလူတွေသာဖြတ်သွားပါတယ်။ ဖေဖေပေါ်မလာခဲ့ပါဘူး။

မေမေဟာလည်း ဖေဖေကိုသိပ်နာကြည်းနေပါပြီ။ မေမေရှေ့မှာဖေဖေ အကြောင်းပြောလိုက်ရင်
မေမေထွက်သွားပါတယ်။ ကျွန်မဟာအငြိုးကြီးတဲ့အတွက် သူငယ်ချင်းတွေက
Cobra လို့လဲခေါ်ကြတယ်။ ဘဝကိုနာတဲ့စိတ်နဲ့ ဆရာဝန်ကောင်းတစ်ယောက်
ဒါမှမဟုတ် အောင်မြင်ကျော်ကြားတဲ့ အဆိုတော်တစ်ယောက်ဖြစ်အောင် ကျွန်မလုပ်မှာပါ။
အမေ့ကိုစိတ်ချမ်းသာအောင်ထားပြီး ကျွန်မတို့ညီအစ်မလေးယောက်ဟာအောင်မြင်တဲ့သူများ
ဖြစ်အောင် ကြိုးစားသွားမယ်လို့ ဆုံးဖြတ်ချက်ချထားပါတယ်။ ကျွန်မတို့မိသားစုဖြစ်ပျက်
ခဲ့တွေကို နမူနာယူပြီး ကမ္ဘာပေါ်မှာရှိတဲ့ကျန်တဲ့မိသားစုတွေလည်း ဒီလိုမဖြစ်ကြပါစေနဲ့လို့
ကျွန်မဆုတောင်းပေးလိုက်ပါတယ်။

* သစ်ခွ(အမည်ရင်းမဟုတ်ပါ)သည် အသက် ၁၃ နှစ်ရှိပြီး အဋ္ဌမတန်းပညာသင်ကြားနေသူ
ဖြစ်ပါသည်။ လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန၊မလိခအမျိုးသမီးကလေးများသင်တန်းကျောင်းတွင် အစ်မ
ဖြစ်သူနှင့်အတူနေထိုင်လျက် ရှိပါသည်။

Sufferings

By Pan*

There are times I feel full of sorrow and cry thinking of what I had to experience in the past.

My mother passed away when I was in Grade 4. I had to drop out from school as my grandmother could not afford to send me to school. My father had died even before my mother. After some time, my grandmother no longer could afford to look after me. I was transferred to a lady Daw Ohn's* home in my village (in Magwe division) to help her with household chores,. Then she sent me to Yangon to work as a housemaid in a businessman's house whom Daw Ohn knew.

At 10, I was not able to do much of the household chores that needed done. I terribly missed my mother. There was a little school girl in the family who was younger than me. She bullied me. I had to play with her whenever she wanted. If I did not play with her, I was beaten.

However, the girl's mother considered that her daughter's grades in school deteriorated as she played with me. So, I was moved again to her relative's house. But Daw Ohn did not allow me to stay there and sent me to another house where I had to work very hard. I had to do many household chores such as cooking, ironing, cleaning floors and even massaging. I felt very tired all the time.

Three months later, the lady of that house transferred me to to work in her son's house. I got into bigger trouble in that house. I had been beaten by the couple. I often went to bed as late as 1 o'clock or 2 o'clock at night and then woke up very early in the morning. I had to start cooking, cleaning, washing and ironing. I was beaten from time to time. I cried in pain and remembering my mother. There were two other boys working in the house. One was older than me and the other was younger. One was responsible to look after the dogs and the other to clean and watch the compounds.

One day, I was severely beaten. The master beat me with a bamboo. It hurt so much. He also kicked me and beat me again with a wire. His wife never came to stop him, she just looked on. On that day, I made up my mind and run away from that house.

After beating me, the man drove his wife to the office and came back. When he he went again to pick up his wife, I climbed the wall to run away. When I jumped down on the other side of the wall, a little boy saw. He called another boy and they chased me. I still ran and made it to the bus stop. But when I tried to get on the bus, they pushed me down twice. Someone called the man who had beaten me; he with his wife and other family members arrived immediately. I cried hysterically and tried to run. At that point, a man who saved me arrived. He took me with him and asked everyone else to follow. We came to the NGO office where my saviour's wife worked. I could not believe my good fortune.

They tried but had no chance to bring me back and may be torture further. My employers had to deal with the NGO staff and the local Police station. I was treated in a hospital for a few days to heal the wounds on my body. Then I was sent to Youth Training School for girls. I still carried the marks on my body. But I am now free of abuse. I returned to school in the third grade.

I still cry hard when I think of my mother. I am not fond of my grandmother, I don't want to go home. Remembering the time I worked as a housemaid and all those tortures I had to bear also makes me cry.

**Not her real name. Pan is a 12 year old studying in third grade and living in at the Department of Social Welfare's Mali Kha Girls' Training School in Yangon.*

' P&m' Pcsuf

ပန်း

သမီးအရမ်းဝမ်းနည်းနေပါတယ်။ အခုလဲငိုနေမိတယ်။
အဲဒီတုန်းကအကြောင်းတွေစဉ်းစားမိရင်ပေါ့.....

သမီးလေးတန်းတက်တဲ့နှစ်မှာအမေဆုံးသွားတော့ အဖွားကသမီးကိုကျောင်းထုတ်လိုက်တယ်။
သမီးအဖေက မေမေမဆုံးခင် အစောကြီးထဲကဆုံးသွားတာပါ။ အဖွားကသမီးကိုမကျွေးနိုင်တော့
လို့ သူ့မှာလဲပိုက်ဆံမရှိလို့ဆိုပြီး သမီးတို့နေတဲ့မကွေးတိုင်းထဲကရွာလေးတစ်ရွာ ကနေပြီး
ဒေါ်အုန်း(အမည်ပြောင်းထားပါသည်)ဆိုတဲ့ အဒေါ်ကြီးနဲ့ရန်ကုန်ကိုအိမ်အကူလုပ်ဖို့ထည့်ပေး
လိုက်တယ်။

သမီးအသက်ကအဲဒီတုန်းက ၁၀ နှစ်ကျော်ကျော်လေးပဲရှိသေးတော့ သမီးအလုပ်လဲသိပ်မလုပ်တတ်
ပါဘူး။ အမေ့ကိုသိပ်သတိရတာပဲ။ ဒေါ်အုန်းကသူ့နေတဲ့ လုပ်ငန်းကြီးရှင်ကြီးတစ်ယောက်အိမ်မှာ
သမီးကိုအလုပ်သွင်းပေးပါတယ်။ အဲဒီအိမ်မှာ သမီးထက်နဲ့လေးပဲငယ်တဲ့ ကျောင်းနေတဲ့
ကောင်မလေး တစ်ယောက်ရှိတယ်။ အဲဒီကောင်မလေးကသမီးကို အရမ်းအနိုင်ကျင့်တယ်။
မဆော့ရင်ရိုက်တယ်။ ကုတ်ဆွဲတယ်။ သမီးကသူခေါ်တဲ့အချိန်မှာ သူနဲ့ဆော့ကစားရတယ်။

ဒါပေမယ့်သူ့အမေကသမီးနဲ့ကစားလို့ သူ့သမီးကျောင်းမှာအဆင့်တွေကျတယ်ဆိုပြီး သူ့အမျိုး
တစ်ယောက်အိမ်ကိုပြောင်းပို့တော့ ဒေါ်အုန်းကအဲဒီအိမ်မှာမထားဘဲ နောက်တစ်အိမ်ကို
ပြောင်းပို့လိုက်တယ်။ အဲဒီအိမ်မှာသမီးအလုပ်တွေအရမ်းလုပ်ရတယ်။ မင်းအိုးတည်ပေးရတယ်။
အဝတ်လျှော်၊ မီးပူတိုက်၊ ကြမ်းတိုက်၊ နင်းနှိပ်ပေးရတယ်။ သားအိမ်နှစ်ယောက်ထဲရှိတဲ့ အိမ်ပေမယ့်
သဘောမကောင်းဘူး သမီးအရမ်းပင်ပန်းတယ်။

အဲဒီအိမ်မှာသုံးလလောက်နေပြီးတော့ အဲဒီအိမ်ကအဖွားကြီးကသမီးကို သူ့ရဲ့သားသူဌေး
လင်မယားအိမ်ပို့လိုက်တယ်။ အဲဒီအိမ်ကြဲတော့ သမီးပိုပြီးဒုက္ခရောက်ပါတော့တယ်။
လင်မယားနှစ်ယောက်စလုံးကရိုက်တယ်။ ညဖက်မှာ ၁ နာရီ ၂ နာရီလောက်မှအိပ်ရတယ်။
မနက် ၄ နာရီလောက်ထရတယ်။ အဲဒီမှာလဲထမင်းအိုးထည့်ရတယ်။ အိမ်ရှင်းရတယ်။
ကြမ်းတိုက်ရတယ်။ အဝတ်လျှော်ရ မီးပူတိုက်ရတယ်။ ခဏ ခဏလဲအရိုက်ခံရတယ်။
အဲဒီအချိန်တွေမှာသမီးအမေ့ကို အရမ်းသတိရပြီးငိုရတယ်။ အဲဒီအိမ်မှာအလုပ်သမားကောင်လေး
နှစ်ယောက်ရှိသေးတယ်။ တစ်ယောက်ကသမီးထက် ကြီးတယ်။ တစ်ယောက်က သမီးထက်
နည်းနည်းငယ်တယ်။ သူတို့ကခွေးထိန်းရတယ်။ ခြံရှင်းရတယ်။ ခြံစောင့်ရတယ်။
တနေ့မှာသမီးအကြီးအကျယ်အရိုက်ခံရပါတယ်။ သမီးကိုအိမ်ရှင်ယောက်ျားက

ဝါးရင်းတုတ်နဲ့ ရိုက်ပါတယ်။ သမီးအရမ်းနာပါတယ်။ ပြီးတော့ကန်လဲကန်တယ်။ ထုလဲထုတယ်။ ဝိုင်ယာကြိုးနဲ့လဲထပ်ရိုက်တယ်။ သူ့မိန်းမကမဆွဲဘဲနဲ့ကြည့်နေတယ်။ အဲဒီနေ့မှာပဲ သမီး အဲဒီအိမ်က ထွက်ပြေးဖို့ဆုံးဖြတ်လိုက်ပါတယ်။

သမီးကိုရိုက်နှက်ပြီးတော့သူက သူ့မိန်းမကိုအလုပ်သွားပို့ပြီးအိမ်ပြန်လာတယ်။ ပြီးတော့ညနေ သူ့မိန်းမကိုသွားကြိုတဲ့အချိန်မှာ သမီးခြံအုတ်တံတိုင်းပေါ်ကနေကျော်ပြီး ထွက်ပြေးပါတယ်။ အုတ်တံတိုင်းပေါ်ကနေအပြင်ကို ခုန်ချတဲ့အချိန်မှာ အငယ်ကောင် လေးကတွေ့သွားပြီး အကြီးကောင်ကိုအော်ပြောပြီးသမီးကို လိုက်ဖမ်းကြပါတယ်။ ကားဂိတ်နားမှာသမီးကို ကားပေါ်တက်နေတုန်းအတင်းဆွဲချတာ နှစ်ခါတိတိပါပဲ။ ပြီးတော့အလုပ်ရှင်ကိုတစ်ယောက်က လမ်းကနေဖုန်းဆက်ခေါ်လို့ အိမ်ရှင်လင်မယား နှစ်ယောက်စလုံးရော၊ ရင်အိမ်ကသူ့အမေနဲ့အစ်မပါရောက်လာကြပါတယ်။ သမီးကလဲရုန်းကန်ပြီးထွက်ပြေးအော်ဟစ်ငိုယိုပါတယ်။ လမ်းမမှာ ပြသနာတက်နေကြတုန်း သမီးကိုကယ်မယ့်ဦးဦးတစ်ယောက် ရောက်လာတယ်။ မီးကိုခေါ်ထားလိုက်ပြီးသူတို့ကို သတ်သတ်လိုက်ခဲ့ဖို့ပြောပြီး အဲဒီဦးဦးရဲ့မိန်းမအလုပ်လုပ်တဲ့ အင်ဂျီအို(NGO) ကိုရောက်လာကြပါတယ်။ အဲဒါသမီးကံကောင်းတာပါပဲ။

အဲဒီကနေသမီးကိုသူတို့ပြန်ခေါ်ပြီး နှိပ်စက်လို့မရတော့ပါဘူး။ အင်ဂျီအိုကလူကြီးတွေနဲ့ရဲစခန်းနဲ့ သူတို့တွေနဲ့ပြသနာဖြစ်ပါတယ်။ သမီးကိုယ်ကဒဏ်ရာတွေကို ဆေးရုံမှာပြုပြီးဆေးကုရပါတယ်။ ပြီးတော့အဲဒီကနေတဆင့် သမီးအခုနေတဲ့အမျိုး သမီးလေးများသင်တန်းကျောင်းကို ရောက်လာပါတယ်။ ကျောင်းရောက်တဲ့အထိ သမီးကိုယ်မှာ ဒဏ်ရာတွေအများကြီးပါ။ အခုတော့သမီးအနှိပ်စက်လဲမခံရတော့ပါဘူး။ ကျောင်းလဲသုံးတန်းကနေစပြီး ပြန်တက်နေရပါပြီ။

ဒါပေမယ့်အမေ့ကိုသတိရတိုင်း ငိုရပါတယ်။ အဘွားကိုတော့မချစ်ဘူး။ ပြန်လဲမပြန်ချင်တော့ဘူး။ သူများအိမ်တွေမှာအလုပ်လုပ်ခဲ့တဲ့နေ့တွေကိုသတိရတိုင်း အနှိပ်စက်ခံခဲ့ရတဲ့အကြောင်းတွေကို စဉ်းစားမိတိုင်းအမြဲငိုနေမိပါတယ်။

* ပန်း(အမည်ရင်းမဟုတ်ပါ)သည် အသက် ၁၂ နှစ်ရှိသည့် တတိယတန်းကျောင်းသူလေးဖြစ်ပါသည်။ လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန၊ မလိခအမျိုးသမီးကလေးများသင်တန်းကျောင်းတွင် နေထိုင်လျက်ရှိပါသည်။

Letter for Pan

In response to Pan's story

Human Beings are born with both good and bad. This we must understand. Everyone must have a genuine sense to know good from the bad. Some people use the senses to know, but some others do not.

Everybody tends to make mistakes. Some mistakes are forgivable while some are not. There are many peoples who feel "I am rich, I am powerful. I can do whatever I want". They tend to regret later. I wish every one in the world had a sense of sympathy.

It seems to me life is a bird flying on the sky; flying over and over again and then taking rest in one place. When people experience too much suffering in their lives, they become like a bird that cannot fly any more. So they tend to give up on their life.

Pan, my dear sister,

Please do not give up on your life very easily. Do not try to give up on your life because of how much you suffered and how bitter you feel. Giving up makes us look like deceased in life. We stand by you. You can count on all of us – our teachers and sisters and me Kogyi, your brother.

Don't lose heart, my sister. From this day, you may try to live your life and enjoy it too. Whatever will be will be, it is best to live happily. From now on, may your dream be beautiful and may you be happy forever.

Yours

Kogyi Aung

Kogyi Aung joined the EXCEL (Extended Learning for in and out of school children) programme in 2007. He adds to his family income by selling bird feed in the streets of Yangon. He lives Hlaing Thar Yar with his family.

yefit wlp̄m

လူဆိုတာမွေးကထဲက အဆိုးပါရင်ပါမယ်။ အကောင်းပါရင်ပါမယ်။ ဒါကိုလူတိုင်းနားလည် ရမှာပေါ့။ အဲဒီ အဆိုး အကောင်းကိုခွဲခြားနိုင်ဖို့ မှန်ကန်တဲ့အသိတရားတော့ရှိရမယ်။ လူတွေမှာ အဲဒီအသိတရားမျိုးရှိတဲ့ လူကရှိပြီး မရှိတဲ့လူကမရှိကြပါဘူး။

လူတိုင်းမှာအမှားဆိုတာလဲ ရှိကြတာပါပဲ။ ဒါပေမယ့်ခွင့်လွှတ်လို့ရတဲ့အမှားနဲ့ ခွင့်လွှတ်လို့မရတဲ့ အမှားဆိုတာလဲရှိတယ်။ ငါချမ်းသာတယ်။ ငါပိုက်ဆံရှိတယ်။ ငါလုပ်ချင်တာလုပ်မယ်ဆိုတဲ့ လူတွေအများကြီးပဲ။ နောက်မှ နောင်တတွေ၊ အသိတရားတွေရတဲ့လူကရလာကြတယ်။ တကယ်တော့ လောကမှာလူတွေအားလုံးက ကိုယ်ချင်းစာနာတတ်ပြီး အသိတရားရှိတဲ့ ဘဝတွေ ကို ပိုင်ဆိုင်နိုင်ကြပါစေလို့ ကိုကြီးကဆုတောင်းတယ်။

လူ့ဘဝဆိုတာတကယ်တော့ ကျေးဇူးကလေးတစ်ကောင် ပျံသန်းနေရသလိုပဲ။ ပျံလိုက် တနေရာမှာ နားလိုက်ပေါ့။ လူတွေကတခါတလေမှာ ဆုံးရှုံးနာကျင်မှုတွေများလာရင် ငှက်ကလေးတွေလို ဆက်မပျံတော့ဘဲ ဘဝကိုလွယ်လွယ်နဲ့အရှုံးပေးတတ်ကြတယ်။

ပန်း: ညီမလေးရယ်
ဘဝကိုလွယ်လွယ်နဲ့ အရှုံးမပေးပါနဲ့။ ညီမလေးဘဝမှာ ဘယ်လောက်ဆုံးရှုံးနာကျင်မှုတွေ များများ ဘဝကိုအရှုံးမပေးရဘူး။ အရှုံးပေးတာဟာ သေနေတာနဲ့အတူတူပဲ။ ညီမလေးဘက်မှာ ဆရာဆရာမတို့ ကိုကြီးတို့ မမတို့အားလုံးရှိတယ်။ ညီမလေးဘာမှအားမငယ်နဲ့ ဒီနေ့ကစပြီး ညီမလေးပျော်ပျော်နေလို့ရပြီ။ ဘဝမှာဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ပျော်ပျော်နေတာအကောင်းဆုံးပဲ။

ဒီနေ့ကစပြီးညီမလေးရဲ့အိမ်မက်လေးတွေလှပပါစေ။ ထာဝရပျော်ရွှင်မှုရပါစေကွယ်။

ပန်း:အတွက်အားပေးနေတဲ့
ကိုကြီးအောင်

ကိုကြီးအောင်၊ ၁၄နှစ်သည် ‘ရပ်ရွာအခြေပြုကျောင်းပြင်ပရောက် ကလေးသူငယ်များအတွက် စဉ်ဆက်မပြတ်တိုးချဲ့ပညာသင်ယူခြင်း’ အစီအစဉ်တွင် ပါဝင်ခဲ့ပြီး မိသားစုဝင်ငွေအတွက် တဖက်တလမ်းက စပါးတွဲများရောင်းခြင်းစသည်ဖြင့် ကူညီနေသူဖြစ်သည်။ သူသည်မိသားစု နှင့်အတူ လှိုင်သာယာမြို့နယ်တွင် နေထိုင်လျက်ရှိပါသည်။

Love of my parents is my greatest need

By Thawda*

We are six altogether in our family. My parents and us four sisters, I am second among them. March 2007 marked a breakdown in our family. My parents separated and my mother left home, we four sisters continued to live with our father. He stopped working and drinking alcohol with his friends became his main occupation. We lived on the income of my elder sister who earns by picking beans. On holidays, I went to work at a water purification factory.

One day mother visited us and had a fight with father. She was hurt on the head and the blood flowed down. Frightened of a police case, father ran away and since then we lived with our mother. Mother worked as a street vendor but business was not good. We survived on my sister's and my income on holidays only. No other work was available, we were too hard up to make ends meet.

Then I had to go to work as a house maid in another town. It was quite a struggle. The lady I worked for beat me and when I cried, she beat me even more for crying. My life became miserable. I longed for a chance to live with my parents. When I returned home, my mother got remarried and went away with her new husband. Since then I decided that I would stand firm to fend for my sisters' wellbeing.

I am nearly 15 years old now. We four sisters live together and make ends meet in any possible way by doing all sorts of odd jobs and from running errands for others. We all had to leave school before completion. My life is depressing, there is no fun and cheer. I feel bitterness in me and loathe my life. My greatest need in life is the love of my parents. And my heart's desire is to become a school teacher one day.

**Not her real name, Thawda, 15, joined EXCEL (Extended Learning for in and out of school children) programme in 2007. She lives with her three sisters in Hlaing Thar Yar. Along with her 16 year old older sister, she is keeping their family of four sisters afloat.*

t vksi qkurbarwá

သော်တာ

သမီးတို့မိသားစုလေးက သားအမိ သားအဖအားလုံးပေါင်းရင်
ခြောက်ယောက်ရှိပါတယ်။

အဖေ၊ အမေနဲ့ သမီးတို့ညီအစ်မလေးယောက်မှာ သမီးကဒုတိယသမီးပါ။
၂၀၀၇ခုနှစ်ရဲ့ မတ်လမှာတော့မိသားစုလေးကစတင် ပြိုကွဲလာပါတယ်။
အဖေနဲ့အမေကွဲကြပါတယ်။ အမေ အိမ်ကဆင်းသွားတော့
သမီးတို့ညီအစ်မလေးယောက် အဖေနဲ့အတူနေရပါတယ်။
အဖေကလည်း အလုပ်မလုပ်တော့ဘဲ အပေါင်းအသင်းတွေနဲ့
အရက်ပဲအမြဲသောက် နေပါတယ်။ အစ်မပဲရွေးလို့ ရတဲ့ပိုက်ဆံနဲ့
သမီးတို့အားလုံးထမင်းစားကြရပါတယ်။
ကျောင်းပိတ်ရင် သမီးကရေသန့်ဘူးစက်ရုံ
တစ်ခုမှာ အလုပ်ဝင်လုပ်ပါတယ်။

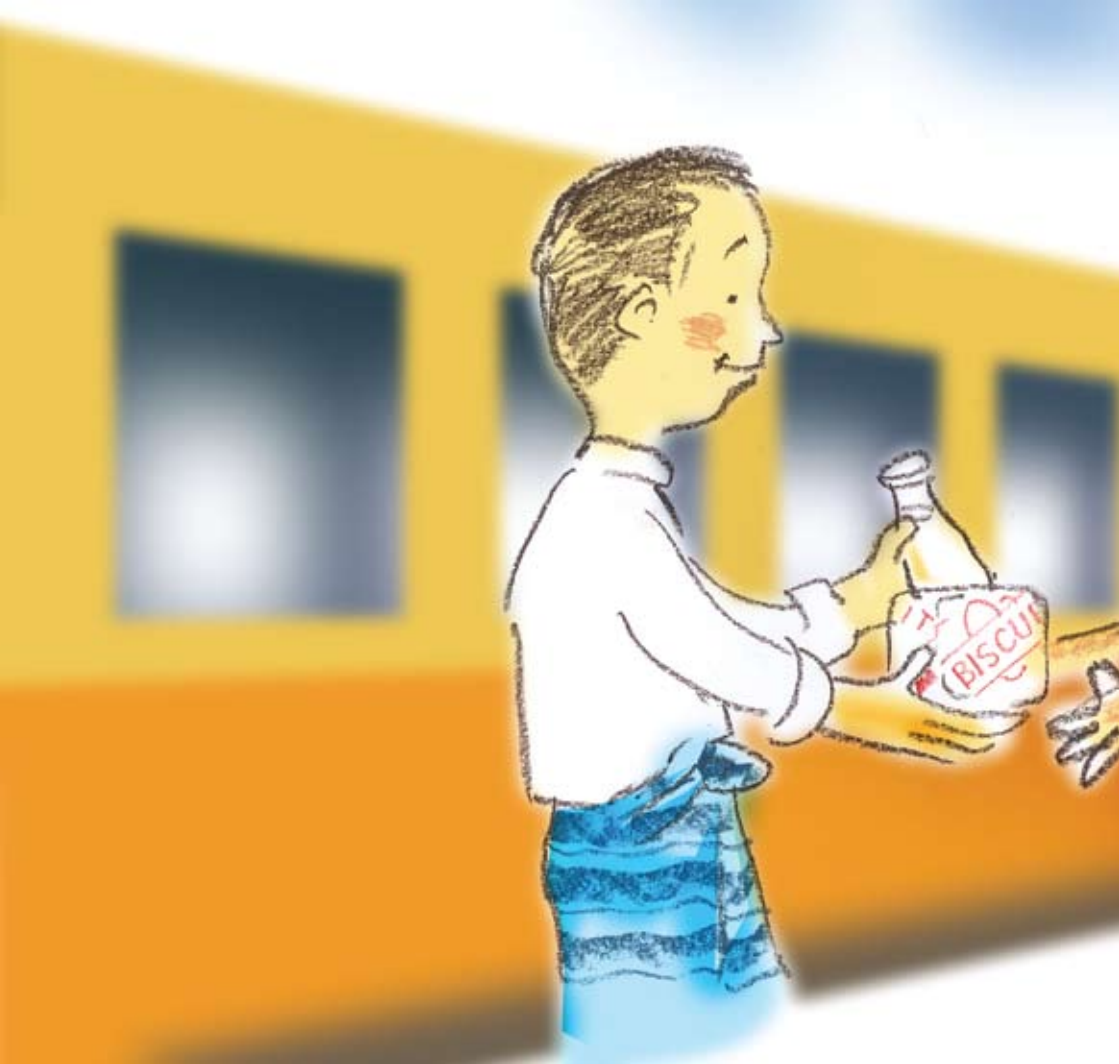

တနေ့မှာအမေက သမီးတို့ဆီကိုလာတိုးမှာအဖေနဲ့ရန်ဖြစ်ကြရာက အမေခေါင်းမှာဒဏ်ရာရပြီး သွေးတွေထွက် သွားတော့အဖေကရဲဖမ်းမှာကြောက်လို့ထွက်ပြေးသွားတဲ့အချိန်ကစပြီးသမီးတို့ အမေနဲ့နေကြပါတယ်။ အမေကဈေးရောင်းပေမယ့် ရောင်းမကောင်းတော့ အစ်မ ပဲရွေးတာလေး နဲ့ရယ်။ သမီးကလည်းပိတ်တုံးခဏ ရေသန့်စက်ရုံမှာလုပ်ရတာမို့၊ နောက်ကြတော့အလုပ် မရှိတော့ အားလုံးဒုက္ခရောက်ကြရပြန်ပါတယ်။

ဒါနဲ့ပဲသမီးကမြို့တစ်မြို့မှာအိမ်အကူသွားလုပ်ရပြန်ပါတယ်။ အိမ်အကူအလုပ်ကလည်းအဆင်မပြေ ပါဘူး။ အိမ်ရှင်ကရိုက်တယ်။ အမေ့ကိုသတိရလို့ငိုတာကိုလည်း ငိုလို့ဆိုပြီးထပ်ရိုက်ပါတယ်။ သမီးအဲဒီအချိန်ကစပြီး ကံဆိုးပါတယ်။ မိဘနဲ့လည်းအတူတူမနေရတော့ပါဘူး။ သမီးပြန်လာတော့ အမေကနောက်အိမ်ထောင်ပြုပြီး နောက်အိမ်ထောင်နဲ့လိုက်သွားပါတယ်။ အဲဒီအချိန်ကစပြီးသမီး ကိုယ့်ညီအစ်မတွေအားလုံးရဲ့ဘဝအဆင်ပြေဖို့ ရှေ့ကနေမားမားမတ်မတ်ရပ်မယ်လို့ဆုံးဖြတ်ချက် ချလိုက်ပါတယ်။

အခုသမီးအသက် ၁၅ နှစ်ပြည့်ပါတော့မယ်။ သမီးတို့ညီအစ်မလေးယောက်အတူနေပြီး ရရာအလုပ် ကိုလုပ်ကိုင် ရှာဖွေစားသောက်နေကြပါတယ်။ ပညာရေးကတော့တပိုင်းတစနဲ့အားလုံးကျောင်း ထွက်ထားကြရပါတယ်။ သမီးရဲ့ဘဝကတော့မကောင်းပါဘူး။ ဘဝကိုလည်းအတော်ပဲနာကျည်း ခဲ့ပါတယ်။ သမီးဘဝမှာအလိုချင်ဆုံးက မိဘမေတ္တာပါ။ အဖြစ်ချင်ဆုံးကတော့ ကျောင်းဆရာမ တစ်ယောက်ပေါ့။

* သော်တာ (အမည်ရင်းမဟုတ်ပါ)သည် အသက်၁၅နှစ်အရွယ်မိန်းကလေးဖြစ်ကာ ‘ရပ်ရွာ အခြေပြု ကျောင်းပြင်ပရောက် ကလေးသူငယ်များအတွက် စဉ်ဆက်မပြတ်တိုး ချဲ့ပညာသင်ယူခြင်း’ အစီအစဉ်တွင် တက်ရောက်ခဲ့သူဖြစ်သည်။ သော်တာသည်သူ၏ အခြားညီအစ်မသုံးယောက်နှင့်အတူ လှိုင်သာယာမြို့နယ်တွင် နေထိုင်လျက်ရှိပါသည်။ အသက် ၁၆နှစ်အရွယ် အစ်မအကြီးဆုံးနှင့်အတူ သော်တာသည် ရရာအလုပ်များကိုလုပ်ကိုင်ရင်း ဘဝရပ်တည်နေသူလေးဖြစ်သည်။

အဘယ့်အတွက်အောင်လင်း

မောင်ထက်အောင်လင်း

မီးရထားခတ်မောင်းသံက ပူပြင်းတဲ့နေရာသီရဲ့အပူချိန်နဲ့အတူ အားပြိုင်အရှိန်ကောင်းနေပါတယ်။
ရထားတွဲမှာကုန်စိမ်းရောင်းပြီးဈေးသိမ်းပြန်လာသူတွေ၊ခရီးသည်တွေ၊ ငိုက်တဲ့သူကလည်းငိုက်၊
စကားစမြည်ပြောသူကလည်းပြောနဲ့ ရထားတွဲတစ်ခုလုံးဆူညံနေတော့တာပါပဲ။ အဲဒီအချိန်မှာ
ရထားတွဲရဲ့ ဆူညံမှုတွေ ကိုဖြတ်သန်းလာတဲ့ကလေးငယ်တစ်ယောက်ရဲ့သနားစရာတောင်းခံသံက
ကျွန်တော့်ရဲ့နားဝကိုစူးစူးရှရှရိုက်ခတ်လာပါတယ်။

ကောင်မလေးရဲ့ပုံပန်းကအသက်ထက်ကိုပိုပြီးကြီးရင့်ပုံပေါက်နေတယ်။ ခန္ဓာကိုယ်ကလည်း ပိန်လို့နေတယ်။ အဝတ်အစားတွေကဟောင်းနွမ်းနေတယ်။ သူ့ရဲ့ခန္ဓာကိုယ်နဲ့မလိုက်အောင် ကလေးငယ်ကိုကုန်းပိုးထားပါတယ်။ ကျွန်တော်သူ့ရဲ့အကြောင်းကိုသိချင်နေမိတယ်။ ဒါနဲ့သူ့ဘေးနားကဒေါ်ကြီးတစ်ယောက်ကိုမေးကြည့်မိတယ်။ သူတို့မိဘတွေကသူ့ရုတ်နှစ်အရွယ်မှာ ဆုံးသွားတယ်။ သူတို့မောင်နှမကို လိုင်းကားမောင်းတဲ့သူတစ်ယောက်က သနားလို့ ခေါ်ယူ စောင့်ရှောက်ခဲ့ပေမယ့် အဲဒီလူရဲ့မိန်းမကမကြည်ဖြူဘူး။ တနေ့အဲဒီလူအလုပ်မှာ ပြဿနာ ဖြစ်နေတုန်း သူ့မိန်းမကကလေးတွေကိုအိမ်ပေါ်ကနှင့်ချလိုက်လို့သူတို့တွေ ဒီလိုဘဝကို ရောက်လာခဲ့ကြတာပါ။

သူတို့ဘဝလေးတွေဟာ မေတ္တာနဲ့နွေးထွေးမှုကိုလိုအပ်နေတဲ့ကလေးတွေပဲဆိုတာ ကျွန်တော် သိလိုက်ရပါတယ်။ ဒါနဲ့ကျွန်တော့်အဒေါ်ကိုကန်တော့ဖို့ယူလာတဲ့ဘီစကစ်တွေနွားနို့ပုလင်းတွေ ကိုသူတို့ကိုပေးလိုက်ပါတယ်။ သူကတော့ကျေးဇူးတွေတင်နေပါတယ်။ နောက်တစ်ဘူတာ ရောက်တော့ သူဆင်းသွားပါတယ်။ ကျွန်တော်ရထားစီးရင်းနဲ့ခေါင်းထဲမှာကောင်မလေး အကြောင်းစဉ်းစားနေမိတယ်။ သည်ကောင်မလေးမျိုးလိုကလေးတွေအများကြီးရှိနေအုံးမလား။ သူတို့တွေလိုအပ်နေတဲ့ အကူအညီတွေကို တတ်နိုင်သလောက်ပေးသင့်ပါတယ်။ သူတို့လေးတွေဟာ နွေးထွေးတဲ့ မေတ္တာတွေငတ်မွတ်နေကြတာဖြစ်ပါတယ်။ သူတို့လေးတွေဟာ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုကို လိုအပ်နေတဲ့ကလေးတွေလည်းဖြစ်ပါတယ်။ လမ်းပေါ်မှာရှိနေတဲ့ တောင်းရမ်းစားသောက်နေတဲ့ ကလေးတွေကိုတွေ့ခဲ့ရင် လတ်တိတ်တယ်။ မင်္ဂလာမရှိဘူးဆို ဘူးပစ်ပယ်ကြမယ့်အစား သူတို့ကိုအသက်မွေးဝမ်းကြောင်းပညာတွေသင်ပေးသင့်ပါတယ်။ လက်ကမ်းပေးဖို့လိုပါတယ်။ နိုင်ငံတော်ကြီးတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးဖို့အတွက် အနာဂတ်အင်အားစုတွေ လည်းဖြစ်ပါတယ်။

ထက်အောင်လင်းသည် အသက် ၁၅ နှစ်ရှိကာ အထက(၁)ကျောက်တံတားတွင် ပညာသင်ကြား လျက်ရှိပါသည်။

Children in need of warmth and love

By Htet Aung Lin

In the intense heat of summer, I am sitting in the midst of the forceful sound of a running train. The coach was noisy with the voices of vendors who returned after selling green vegetable in the market, passengers, people who are sleepy and dozing off, and people who were talking with each other.

Amidst all the noises, piercing voice of a young child begging caught my attention. She looked much older than her age. Wearing shabby clothes in her thin frame and carrying another younger child on her back in spite of her young age. I wanted to know more about her, so I asked.

What I gathered is something like this, the girl's parents died when she was only 8 years old with a younger sibling. A driver of public transport car took them to take care for them, but the wife of the driver was not happy and did not have sympathy for them. When the man was busy facing a problem at work, the wife drove them out of their house. That was how they came begging in the street.

I so realized that these children were in need of warmth and love. I gave them the milk and biscuits I brought for my aunt. She thanked me and got off at the next station. As I went off in the train, I kept thinking about the girl! Are there many more girls like her? We should help them as much as we can.

They are in fact starving for warmth and love.

They are in need of protection.

Instead of saying seeing children begging in the streets brings you bad luck; we should educate and empower them and train them to earn their livelihood.

We should give them a helping hand.

Children are the future building forces for the development of our country!

Htet Aung Linn, 15 is now attending Basic High School No.1, Kyauktada in Yangon

uav;rm;b0v\$apzk

သားသား

ကလေးတိုင်းဟာ အဖေနဲ့အမေကမွေးဖွားလာတယ်ဆိုပေမယ့် မိဖုံဖုံနေရတဲ့ကလေးတွေရှိသလို မနေရတဲ့ကလေးတွေ လည်းရှိပါတယ်။ ကျွန်မကလည်းအဖေမဲ့သောသူတစ်ယောက်ဖြစ်ပါတယ်။ အဖေကလွန်ခဲ့တဲ့ ကိုးနှစ်လောက်ကဆုံးသွား ခဲ့ပါတယ် ကျွန်မငယ်သေးပေမယ့် အဖေကို ကောင်းကောင်းမှတ်မိနေပါတယ်။ မိဘနှစ်ပါးစလုံးမဲ့နေတဲ့ မိဘမဲ့ကလေး တွေလောက်တော့ ကျွန်မမိဘမေတ္တာမငတ်ခဲ့ပါဘူး။ အဖေဆုံးပြီး ၂ နှစ်လောက်အကြာမှာအမေက နောက်အိမ်ထောင် ပြုခဲ့ပါတယ်။ ဖခင်အရင်းမဟုတ်ပေမယ့်လည်း အမေ့နောက်အိမ်ထောင်က အဖေတစ်ယောက် သဖွယ်ကျွန်မအပေါ် ကောင်းခဲ့ပါတယ်။ ဒီတော့ကျွန်မဘဝက အကောင်းဆုံးမဟုတ်သလို အဆိုးဆုံးလည်းမဟုတ်ပါဘူး။

မွေးကတည်းကအကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် မိဘမဲ့တဲ့ကလေးတွေရှိသလို နားလည်သိတတ်တဲ့ အရွယ်ရောက်မှမိဘမဲ့တဲ့ သူတွေလည်းရှိပါတယ်။ ကျွန်မစဉ်းစားနေမိတာက လွန်ခဲ့တဲ့တစ်နှစ် ကျော်ကမြန်မာနိုင်ငံမှာတိုက်ခတ်ခဲ့တဲ့ နာဂစ်ဆိုင်ကလုံးကြောင့် မိဘမဲ့ဘဝရောက်သွားတဲ့ ကလေးတွေအကြောင်းပါ။ သူတို့တွေဟာ မုန်တိုင်းရဲ့ကြောက်စရာ ကောင်းတဲ့ဘေးအန္တရာယ် ဆိုးကြီးကိုခံစားခဲ့ရတဲ့အပြင် အဖေသော်လည်းကောင်း၊ အမေသော်လည်းကောင်း ဒါမှမဟုတ် မိဘနှစ်ပါးစလုံးဆုံးပါးသွားတဲ့ သောကကိုလည်းခံစားနေရပါတယ်။ သူတို့တွေကိုအား လုံးကဝိုင်းဝန်းကူညီစောင့်ရှောက် ပေးနေပါတယ်။ သူတို့တွေအတွက်လှပတဲ့အနာဂတ်နဲ့ နွေးထွေးတဲ့မေတ္တာတွေပေးနိုင်ဖို့ အားလုံးကလက်တွဲပူးပေါင်းပြီး တတ်စွမ်းသမျှစောင့်ရှောက်ပေး သင့်ပါတယ်။

* သားသား (အမည်ရင်းမဟုတ်ပါ)သည် အထက(၁)ဗဟန်းတွင်ပညာသင်ကြားလျက်ရှိပါသည်။

For the Better Lives of Children

By Thar Thar

Each child is born from a father and a mother. There are children who are blessed that they live with both the parents. And there are also those children who do not have both parents for many reasons. I am a fatherless child. My father died nine years ago. I was quite young then but I do have a good memory of my father.

I did not have to suffer too much or feel the lack of parental love like orphans. After two years of my father death, my mother got married. My step father is very nice to me. So my life is somewhere in between good and bad, not great but not too bad either.

As I write, I am thinking of children who became orphans after the Cyclone Nargis hit our country last year. They have gone through the experience of the deadly cyclone and were also traumatized by the loss of one or both parents. I believe many others are giving care and assistance to those children in the cyclone hit areas. We should all join hands not only to provide for their physical needs, but also to give loving kindness for a beautiful present and better future of those children.

**Not her real name, Thar Thar is studying at a Basic High School Bahan*

I want to be an artist

By Ye Naing Win

I love my father, mother and grandmother. My mother's name is Daw Amar Sein. My father was U Chin Hyin Phat. My father worked for a well known hotel as a pastry chef until he passed away. His death caused the family to separate in many different places. My mother and younger brother live in another state, many miles away from where I am. We are ten brothers and sisters in my family, 6 boys and 4 girls.

My twin brother and I live in Kyaik Waing Youth Training School while my younger sister Mi Nyo lives in the Girls' Training School. I don't know where the others live. I don't know where my grandma are either. My mother told me that she would bring me back after I complete school. My mother works in a factory, I am told.

My twin brother Yan Naing Win and I are 15 years old. My younger sister is about 13 years old. I play football. I like reading. What I like best though is to draw and paint. This is my most favourite hobby. When my teacher guides me on how to draw a picture, I deeply concentrate on the lesson. When I learn to draw well, I will draw my mother and my father. I imagine conversations like the following with my mother praising me while looking at my masterpiece:

"You are very good, son. Who drew this picture?"

"This is me, Ye Naing Win. I did it."

"Really? Then, I will give you an award. There you go, this is for you."

"What are these, mum?"

"These are colour pencils and drawing books and papers for you."

"Thank you, mum. I really appreciate it."

These are my ambitions and what I dream in my mind.

Ye Win Naing is 15, he studies in the fourth grade and lives in at the Department of Social Welfare's Kyaik Wine Boys Training School in Yangon.

yeŋcɔq&mwpaŋ, mɔjɪpɪŋsi w, f ရဲနိုင်ဝင်း

ကျွန်တော်ဖေဖေနဲ့မေမေကိုချစ်ပါတယ်။
အဘွားကိုလဲချစ်ပါတယ်။
အမေ့နာမည်က ဒေါ်အမာစိန်ပါ။
အဖေ့နာမည်က ဦးချင်းဟင်းဖတ်ပါ။
ဖေဖေမဆုံးခင်က နာမည်ကြီးဟိုတယ်တစ်ခုမှာမုန့်ဖုတ်ပါတယ်။
အမေနဲ့ညီလေးတစ်ယောက်ကတော့ ကျွန်တော်နဲ့မိုင်ပေါင်းများစွာ
ဝေးတဲ့နိုင်ငံတစ်ခုမှာလို့ပြောကြတယ်။ ကျွန်တော်တို့မှာ
ညီအစ်ကိုမောင်နှမ ၁၀ ယောက်ရှိပါတယ်။
ယောက်ျားလေး ခြောက်ယောက်နဲ့ မိန်းကလေး လေးယောက်ပါ။

ကျွန်တော်နဲ့ ကျွန်တော်ရဲ့အမွှာညီလေးရန်နိုင်ဝင်းက
ကျိုက်ဝိုင်းလူငယ်သင်တန်းကျောင်းမှာနေပြီးတော့
ကျွန်တော့်ညီမ မိညိုကတော့
မျိုးသမီးလေးများသင်တန်းကျောင်း မှာနေပါတယ်။
ကျန်တဲ့မောင်နှမတွေကိုတော့ ကျွန်တော်မသိတော့ပါဘူး။
ကျန်တဲ့အဘွားတို့ ဒေါ်လေးတို့ကိုလဲသားမသိတော့ပါဘူး။
အမေကကျွန်တော်တို့ကို ၁၀ တန်းအောင်မှပြန်ခေါ်မယ်လို့
ပြောပါတယ်။ မေမေက စက်မှုလက်မှုလုပ်တယ်လို့ပြောပါတယ်။

သားနဲ့ညီလေးရန်နိုင်ဝင်းကအသက် ၁၅ နှစ်ရှိပါပြီ။
ညီမလေးကတော့ ၁၃ နှစ်လောက်ရှိပါပြီ။
ကျွန်တော်ကဘောလုံးလည်းကန်ပါတယ်။
စာလည်းဖတ်တယ်။ ပန်းချီကိုတော့ဝါသနာအပါဆုံးပါပဲ။

ဆရာကပန်းချီဆွဲတာသင်ပေးပြီဆိုရင် ကျွန်တော်က
သင်ပြတာကို သေချာကြည့်ထားပါတယ်။
ကျွန်တော်ပုံဆွဲတတ်ပြီဆိုရင် ဖေဖေ မေမေတို့ရဲ့ပုံတွေကို
ဆွဲမှာပါ။ ကျွန်တော်စဉ်းစားကြည့်တယ်။ ကျွန်တော့်ပုံတွေ
ကိုကြည့်ပြီးတော့မေမေက-

‘အဲ...တော်လိုက်တာသားရယ် ဒါတွေဘယ်သူဆွဲတာလဲ’

‘ရဲနိုင်ဝင်းဆွဲတာပါ’

‘ ဒါဆိုရင်သားကိုဆုချရမယ်... ရော့...သားအတွက်’

‘ဘာတွေလဲမေမေ’

‘ရောင်စုံခဲတံကလေးတွေ...စာအုပ်တွေ...ဟုတ်ပြီလား’

‘ကျေးဇူးတင်ပါတယ်မေမေ အရမ်းကိုကျေးဇူးတင်ပါတယ်’

အဲဒါကျွန်တော်စိတ်ကူးယဉ်ကြည့်တဲ့
ကျွန်တော့်ရည်မှန်းချက်ပါ။

ရဲနိုင်ဝင်းသည် အသက် ၁၄ နှစ်ရှိပြီး စတုတ္ထတန်းတွင်
ပညာသင်ကြားလျက်ရှိကာလူမှုဝန်ထမ်း ဦးစီးဌာနလက်အောက်ရှိ
ကျိုက်ပိုင်းလူငယ်သင်တန်းကျောင်းတွင်နေထိုင်လျက်ရှိပါသည်။

The story of my life

By Maw Maw Win

I am Maw Maw Win, 15 year old. Out of the five in my family, my father and one of my brothers died 7 years ago. Now I have my mother and my elder brother. We used to live in upper Myanmar. Since my father died, my mother worked as a seller to support the family. However, her earnings were not enough, so we had to move to my Uncle's house in Hlaing Tha Yar when I was in fourth grade. My mother once had a partial paralysis and was also bitten by a viper and so her speech is a bit indistinct. Her condition caused us to face neglect and stigma by the community. Understanding my mother's ordeal, I decided to quit school at fifth grade to help her in selling Myanmar snacks.

We sell ice-cream in the summer. We also bought some old clothes from the money we saved, and sold them back. My brother also helped my mother in selling old clothes. At 13, I started to work in the pulse business selecting beans. Because of my brother's inexperience, we lost all our investments in selling old clothes and faced great difficulty. Since my mother and my cousin did not get along well, we had to rent another place and move. With the help of a neighbour, I got a job in a restaurant selling Myanmar food. A lot of work in exchange of very little pay. I got sick after a few months and could no longer work, I quit the job. I became very frustrated at the time. I figured money was most important in life as we got into all the trouble because we did not have money.

At that time one of our neighbours asked if I would like to attend the training by the NGO Pyinnya Tazaung (Light of Learning). I decided to attend. Only after attending this training did I realize that my perception was wrong. I also came to learn to have goals in my life. My communication skills improved, so did our relations with my cousin. We were allowed to stay back in her house. I gave all my savings to my mother, with which she now re-started the clothing business. My brother is now working with his friends in Mandalay. I came to learn that Pyinnya Tazaung training is offered with support from UNICEF. Attending this training is very useful for me. If I had made a wrong decision while I became desperate, my life may have been in ruins by now. Participating in the life skills training is a joyful and memorable experience for me.

Maw Maw Win, 15, joined EXCEL (Extended Learning for in and out of school children) and now lives with her mother and brother in Hlaing Thar Yar

ဝတ်ထံဝတမ္မိနိ

မော်မော်ဝင်း

သမီးရဲ့နာမည်ကတော့ မော်မော်ဝင်းဖြစ်ပါတယ်။ အသက်က ၁၅ နှစ်ရှိပါပြီ။
 သမီးမှာမိသားစု ၅ ယောက်ရှိ ပါတယ်။ အဖေနဲ့မောင်လေးကတော့
 ဆုံးသွားတာ ၇ နှစ်လောက်ရှိပါပြီ။ အခုသမီးမှာအမေနဲ့အစ်ကိုရှိပါတယ်။
 သမီးတို့ကအရင်ကအညာမှာနေပါတယ်။ အဖေဆုံးသွားပြီးနောက်အမေကဈေး
 ရောင်းကျွေးပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အဆင်မပြေတဲ့အတွက် သမီး သုံးတန်းနှစ်မှာ
 လှိုင်သာယာက ဘကြီးအိမ်ကိုပြောင်းခဲ့ပါတယ်။ အမေကလေ လည်းဖြတ်ဖူးတယ်။
 မြွေပွေးလည်းအကိုက်ခံရဖူးတဲ့အတွက် စကားကိုပီပီသသမပြောနိုင်ပါဘူး။
 ဆွေမျိုးတွေရဲ့ ပစ်ပယ်မှု၊ ပတ်ဝန်းကျင်ရဲ့အထင်သေးမှုတွေကိုခံရပါတယ်။
 အမေရဲ့အခက်အခဲတွေကိုမြင်တွေ့နေရတဲ့အတွက် လေးတန်းတက်နေတုန်းမှာ
 ကျောင်းထွက်ပြီး အမေနဲ့မုန့်ဝိုင်းရောင်းပါတယ်။

နွေဖက်ဆိုရင်ရေခဲချောင်းရောင်းပါတယ်။ နှစ်ယောက်ရတဲ့ပိုက်ဆံကိုစုပြီး
 အမေကဘောထုပ်ရောင်းပါတယ်။အစ်ကို က ကိုရင်ထွက်ပြီး
 အမေနဲ့ဘောထုပ်ရောင်းပါတယ်။ သမီးလည်း ၁၃ နှစ်လောက်မှာ
 ပဲလိုက်ရွေးပါတယ်။ အစ်ကိုကလည်းသိပ်မလိမ္မာတဲ့အတွက် ဘောထုပ်အရင်းပြုတ်ပြီး
 ဒုက္ခတော်တော်ရောက်ခဲ့ပါတယ်။ ဘကြီးအိမ်က အစ်မနဲ့
 အမေနဲ့မတည့်တဲ့အတွက် သမီးတို့အိမ်ငှားနေခဲ့ရပါတယ်။
 သမီးလည်းအိမ်ဘေးကအဒေါ်ကြီး တစ်ယောက်ပြောသလို
 ထမင်းဆိုင်မှာအလုပ်လုပ်ရပါတယ်။ အလုပ်ကအရမ်းခိုင်းပြီး
 ပိုက်ဆံကြတော့ နည်းနည်းပဲပေးပါတယ်။
 ကြာတော့သမီးပဲနေမကောင်းဖြစ်ပါတယ်။
 မလုပ်နိုင်တဲ့အတွက်ထွက်လိုက်ပါတယ်။
 အဲဒီအချိန်မှာသမီးအရမ်းပဲ စိတ်ညစ်မိပါတယ်။
 ပိုက်ဆံမရှိလို့ဒုက္ခရောက်တာ ပိုက်ဆံကအဓိကပဲလို့ ထင်ခဲ့မိတယ်။

အဲဒီအချိန်မှာအိမ်ရှေ့ကအစ်မက ပညာတန်ဆောင်က
 သင်တန်း တက်မလားလို့လာခေါ်တာနဲ့ တက်ဖြစ်ပါတယ်။
 သင်တန်းတက်တော့မှ သမီးရဲ့အယူအဆတွေမှားနေတယ်
 ဆိုတာသိရပါတယ်။ ဘဝမှာရည်မှန်းချက်တွေလည်း
 ထားတတ်လာပါတယ်။ အစ်မနဲ့လည်းအဆင်ပြေအောင်ဆက်ဆံတ
 တ်လာတဲ့အတွက် အိမ်မှာပြန်နေခွင့်ရပါတယ်။
 အလုပ်ကရတဲ့ပိုက်ဆံကိုအမေ့ကိုအကုန်ပြန်ပေးတဲ့အတွက်
 အမေကစုတေးတော့အခုဆိုဘေထုပ်ပြန်ရောင်းလို့ရနေ ပါပြီ။
 အစ်ကိုကတော့သူငယ်ချင်းတွေနဲ့ မန္တလေးမှာအလုပ်လုပ်ပါတယ်။
 ပညာတန်ဆောင်သင်တန်းက ယူနီဆက်နဲ့ပူးပေါင်းပြီးလုပ်ပေး
 တာလို့သိရပါတယ်။ သင်တန်းတက်လိုက်တာသမီးအတွက်အ
 ကျိုးအများရှိ ပါတယ်။ သမီးစိတ်ညစ်ညစ်နဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်အ
 မှားတွေချလိုက်ပြီးလုပ်ချင်တာတွေလုပ်လိုက်ရင် သမီးအခုဆို
 ဘဝပျက်နေလောက်ပါပြီ။ ဒီသင်တန်းကိုတက်ခွင့်ရတာကတော့
 သမီးဘဝရဲ့ပျော်ရွှင်စရာကောင်းတဲ့ အမှတ်တရပဲ။

မော်မော်ဝင်းသည် အသက်၁၅နှစ်အရွယ်မိန်းကလေးဖြစ်ကာ ‘ရပ်ရွာအခြေပြု
 ကျောင်းပြင်ပရောက် ကလေးသူငယ်များအတွက် စဉ်ဆက်မပြတ်တိုးချဲ့ပညာသင်ယူခြင်း’
 အစီအစဉ်တွင်တက်ရောက်ဖူးသည်။ သူမသည်၎င်း၏အမေ၊ အစ်ကိုတို့နှင့်အတူ
 လှိုင်သာယာမြို့နယ်တွင် နေထိုင်လျက်ရှိသည်။

tem*wfqbk

စိုးမိုး

အနာဂတ်ဟူသည် နောင်ဖြစ်လာမည့်ကာလတစ်ခုပင်။
ယနေ့၊ ယခုအချိန်ပေါင်းများစွာကိုဖြတ်သန်းရင်းနှင့် အနာဂတ်သို့
ရောက်ရှိကြသည်။ ‘နေရိပ်မလာခင် နေပူကစောင့်’ဆိုသည့်
အတိုင်း အောင်မြင်မှုဟူသည့်နေရိပ်အတွက် ကြိုးစားအားထုတ်
မှုတည်းဟူသော နေပူကစရပေသည်။ ‘သစ်တစ်ပင်ကောင်းလျှင်
ငှက်တစ်သောင်းနားနိုင်သည်’ဟုဆိုရိုးရှိသည့်အတိုင်း အရိပ်အဝါသ
ကောင်းသည့်သစ်ပင်ကြီးဖြစ်လာစေရန် မျိုးစေ့လေးကို ရေလောင်း
ပေါင်းသင်ပေးရသည်။ ထိုအတူ ငြိမ်းချမ်းသာယာသည့်ကမ္ဘာကြီး
ဖြစ်လာစေရန် ရင်သွေးငယ်လေးများကိုပြုစုပျိုးထောင်ပေးသင့်ပါ
သည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ယနေ့ကမ္ဘာကြီး၏အနာဂတ်သည်
ယနေ့ကလေးငယ်များ၏လက်တွင်ရှိသည်။

လူသားတိုင်းသည် မိမိအနာဂတ်ကိုမိမိပြုပြင်ဖန်တီးနိုင်စွမ်း ရှိရမည်။
လှပကောင်းမွန်သောအနာဂတ်များအတွက် ယနေ့ကိုအကောင်းဆုံး
ကြိုးစားသင့်သည်။ ဥပမာ ကျွန်ုပ်တို့ ပညာရေး၊ လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေး၊
မိသားစုရေးစသည်တို့သည် ယနေ့ကတည်းက ကြိုးစားနေမှသာလျှင်
အနာဂတ်ကောင်းမွန်ပါလိမ့်မည်။ ယနေ့လူကြီးများနေရာတွင်
ယခုကလေးငယ်များကဝင်ရောက်လာပေမည်။ သို့ဖြစ်ရာ
ကလေးများ၏ ကျန်းမာရေး၊ လူမှုရေး၊ ပညာရေးစသည်ဖြင့်
ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်စေရန် တာဝန်ရှိသူအားလုံးက ဆောင်ရွက်ပေး
သင့်သည်။ အသက်ရှင်သန်ရေးနှင့် ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးမှာလည်း
ကလေးများ၏အခွင့်အရေးပင်ဖြစ်သည်။ ကလေးများအခွင့်အရေးများ
ရရှိကာ ပြုစုပျိုးထောင်ပေးလျှင် ကလေး၏အနာဂတ်၊ လူမျိုး၏
အနာဂတ်၊ နိုင်ငံ၏အနာဂတ်၊ နိဂုံးချုပ်အားဖြင့် ကမ္ဘာကြီး၏
အနာဂတ်သည်တောက်ပ၍ လှပသစ်လွင်နေပေတော့မည်ဖြစ်သည်။

စိုးမိုးသည် အထက(၄)ပုဇွန်တောင်တွင်ပညာသင်ကြားလျက်ရှိကာ
သူ၏မိသားစုနှင့်အတူ သန်လျင်မြို့တွင်နေထိုင်လျက်ရှိသည်။

To the Future

By Soe Moe

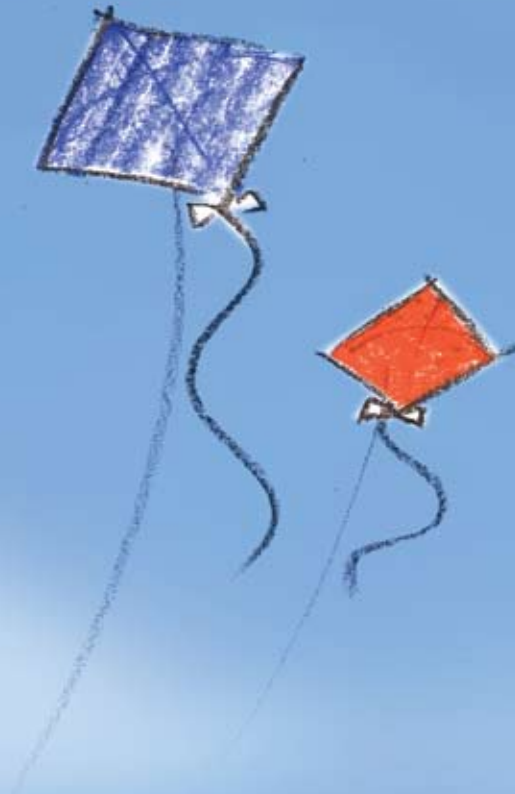
Future means something which will happen later. We arrive at 'future' by passing through many moments in the present. There is a saying *To arrive under a shade, we have to encounter the hot sun* – similarly to arrive at a comfortable place like the shades, we often have take the journey in the hot sun.

Another saying goes, *One good tree can harbour thousands of birds* - we start from the nursery as a young plant to grow into a big shady tree. We may interpret these to mean, we need to properly nurture our young children to create a peaceful world. The future of our world lies in the hands of today's children.

Every human being must be able to shape their own future. To get beautiful future, we should work best at the present moment. For example, for our health, education, social and family matters, we should do our best and there is no other moment better than the present moment to start these work. Today's children will take the place of adults in the future. All responsible people should come forward to help improve the lives of children through better health, education and environment. It is the right of every child to live and develop.

If the children are nurtured and their rights realized, the future of children and that of our people, our country, our nation and ultimately that of the world will become brighter and more beautiful.

Soe Moe studies at a Basic High School Pazundaung and lives with his family in Thanlyn

About the *Stories By Children*

The stories presented in the *Stories by Children* are written by twelve Myanmar children who come from a range of background, from middle class school going children to unprivileged working children for whom survival can be a struggle. In the stories, they have freely expressed their hopes and aspirations, wishes, dreams and fears, and their thoughts on being a child in Myanmar. Some stories show deep compassion children felt for other children and their causes.

UNICEF Myanmar brought these children together in a four day writing workshop in October 2009 as part of the commemoration of the 20th Anniversary of the Convention on the Rights of the Child. The *Stories By Children* honours children's dreams, and bears testimony to their plight and hope. In celebrating child rights, it is our humble attempt to bring up the voices of children who are often the least heard.

UNICEF extends thanks to the young writers, the facilitators who supported and encouraged the children to tell some rather difficult stories, and all those internal and external people who put their mind and heart in making the publication interesting within a very short time. The names of some writers' were printed on consent and when appropriate, some were changed to protect privacy.

It would be a great reward if we the adults, as readers, parents, teachers, government employees, international agencies and NGO staff and many others, can learn and do more using each one of our capacity, to protect the best interest of every child.

Facilitation: Daw Than Myint Aung and UNICEF Team

Illustration: Win Naing UNICEF

UNICEF Myanmar
14th Floor, Traders Hotel,
223 Sule Pagoda Road, Yangon, Myanmar
Ph : (95-1) 375527 - 32
Fax : (95-1) 375552
Email : yangon@unicef.org
Website : www.unicef.org/myanmar